

Hørings svar fra Norsk Sjøoffisersforbund – Høring om et best mulig transportsystem langs kysten

Norsk Sjøoffisersforbund (NSOF) viser til høringen om fremtidens transportsystem langs kysten og Oslo Economics' utredning av kystruten. NSOF vil understreke at kystruten utgjør en kritisk del av Norges maritime infrastruktur og er et helt nødvendig transport- og beredskapssystem for store deler av kysten, særlig nord for Bodø. Utredningen dokumenterer at om lag 80 prosent av de lokale distansereisene skjer nord for Bodø, og at enkelte strekninger mangler reelle alternative transporttilbud. Dette bekrefter at staten fortsatt har et ansvar for å sikre et robust, sammenhengende og forutsigbart sjøtransporttilbud langs kysten.

Norsk Sjøoffisersforbund vurderer Alternativ 2, som innebærer et styrket person- og godstilbud, som det mest samfunnsmessig forsvarlige alternativet i rapporten. NSOF anbefaler at dette alternativet legges til grunn for det videre arbeidet. Alternativet innebærer ingen svekkelse av beredskap, rutestruktur eller havneløp, og viderefører dagens anløpsmønster samtidig som tilbudet forbedres uten at noen lokalsamfunn får et dårligere transporttilbud. Dette er avgjørende for å opprettholde totalberedskapen langs kysten. Videre innebærer alternativet en styrking av både gods- og persontransporten, blant annet gjennom økt godskapasitet og bedre løsninger for kjøle- og frysegods, noe som er særlig viktig for sjømatnæringen og annen lokal verdiskaping. Bedre tilgjengelighet, herunder mulighet for bilombord og flere daganløp, vil bidra til å gjøre kystruten mer relevant for lokal og regional transport. Alternativet gir også betydelige positive ringvirkninger for lokalt næringsliv og bosetting. Kystrutens samlede ringvirkninger er anslått til over tre milliarder kroner årlig i 2025-verdi, og et redusert tilbud vil få direkte negative konsekvenser for arbeidsplasser, havneøkonomi og lokal verdiskaping. Selv om Alternativ 2 medfører økte kostnader for staten, viser utredningen at bortfall eller svekkelse av kystruten vil påføre samfunnet kostnader og risiko som ikke uten videre kan kompenseres gjennom alternative transportformer.

Kystruten spiller også en sentral rolle som transportbærer for fiskeri- og havbruksnæringen, samt for distribusjon av fersk- og tørrvarer i hele Troms og Finnmark. En svekkelse av rutetilbudet vil føre til mer godstransport over på vei og redusert regularitet for bedrifter som er geografisk bundet til kystlinjen. Norsk

Sjøoffisersforbund vil særlig understreke betydningen av et stabilt og forutsigbart distribusjonssystem for lokal matproduksjon. Sikre og regelmessige anløp er avgjørende for å opprettholde handel, service og sysselsetting i kystsamfunnene, samt for å gi næringsliv og industri den stabiliteten som er nødvendig for langsiktig planlegging og investeringer.

Videre er kystruten en integrert del av Norges samfunnssikkerhet og maritime totalberedskap. Skipene fungerer som en viktig redundans når veinettet stenges som følge av vær, ras eller ulykker, en risiko som utredningen fremhever som særlig relevant for Nord-Norge. En reduksjon i seilingsfrekvens eller antall anløp vil direkte svekke beredskapsevnen for befolkningen, kommunale tjenester og næringsliv langs kysten. Alternative transportformer som hurtigbåt eller buss er gjennomgående mindre værrobuste, noe som er godt dokumentert i rapporten. Et sammenhengende maritimt rutenett må derfor ses som en del av Norges samlede forsyningssikkerhet og vurderes i lys av økt geopolitisk usikkerhet og behovet for robuste transportløsninger.

Norsk Sjøoffisersforbund støtter en videreutvikling av kystruten i tråd med Alternativ 2. Dette alternativet styrker samfunnskritisk infrastruktur, opprettholder beredskap, sikkerhet og forutsigbarhet, bidrar direkte til bosetting og næringsutvikling, sikrer transport av mat og andre nødvendige varer, og legger grunnlaget for fortsatt verdiskaping i kystsamfunnene. Samtidig unngår alternativet negative og potensielt irreversible konsekvenser som kan følge av en reduksjon i rutetilbudet.